DUITS VOOR HET BEROEP: EEN NOODZAAK!

IEDEREEN SPREEKT ENGELS, MAAR ZONDER DUITS GAAT HET NIET

Wie in het Duits kan communiceren, bouwt een betere relatie met Duitstalige zakenpartners op, met meer kansen op succes. Niet alleen in het toerisme en de horeca maar ook in de logistiek, de zorg, de techniek, de luchtvaart, in de energie-branche en in de culturele sector. In Nederland zijn ruim 3400 Duitse dochterbedrijven gevestigd die op zoek zijn naar Nederlandse werknemers die goed Duits kunnen. Bovendien: met kennis van de Duitse taal en cultuur opent zich een enorme arbeidsmarkt in het buitenland. Meer dan 5.000 Nederlandse bedrijven hebben bijvoorbeeld dochterbedrijven in Duitsland waar Duits sprekende Nederlanders gewild zijn.

1. NEDERLAND EN DUITSLAND – ECONOMISCHE PARTNERS, VERTROUWDE BUREN

Handel

De Duits-Nederlandse handel bedroeg in 2021 207 miljard euro – een recordbedrag. Met dit handelsvolume staat Nederland al vijf jaar stevig op de tweede plek als Duitslands belangrijkste handelspartner wereldwijd, na China en vóór de VS. De grootste groei is te zien in de energie, chemie en technologie, maar ook in alle andere warengroepen groeide de handel. De Duitse detailhandel groeide in 2021 met 2,9 procent ten opzichte van 2020. Ondanks de coronacrisis steeg de omzet in vergelijking met december 2020. Deze stijging is vooral te danken aan de bloeiende online handel.

"In Europa is Nederland Duitslands belangrijkste handelspartner. Beide landen profiteren van hun stabiele economieën, zelfs tijdens de pandemie en ondanks problemen met de toeleveringsketens." aldus Günter Gülker, directeur van de Duits-Nederlandse Handelskamer (DNHK) in Den Haag.

Duitslands belangrijkste buitenlandse handelspartners 2021
bron: destatis.de (2022)

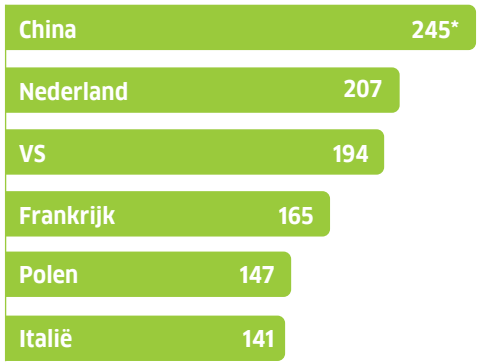

Nederlands belangrijkste handelspartners 2020
bron: cbs.nl (2021)

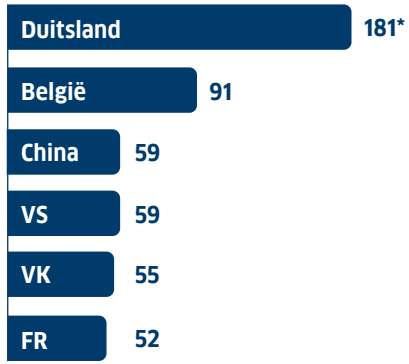

*totale handelswaarde in miljard euro

We zijn buurlanden dus voor de Nederlander is het dan belangrijk om een beetje te communiceren met de Duitser. Als ik naar de Duitse klanten ga moet ik Duits praten.

BRAM DELVAUX
student Transport & Logistiek
(is actief als planner in opleiding bij Bex b.v.)

Duits is heel belangrijk want wij rijden bijna alleen maar naar Duitsland, dus dan is het wel handig als je Duits spreekt.

CHE HAAN
doet een stage als transportplanner
bij Koeltrans Angeren B.V.

Omdat er veel import ook vanaf onze lieve oosterburen komt en je al snel die kant op kan uitbreiden, vind ik Duits een erg interessante taal. Sowieso is het beheersen van Duits van belang, omdat je dan niet alleen in Duitsland uit de voeten kunt, maar ook in landen als Oostenrijk.

YARNAICA SMIT
student International Business, IBS

Een taal leren is DOEN. Voor de internationale handel, met Duitsland als belangrijkste handelspartner, is Duits bij ons van essentieel belang.

MARIE-FLEUR DE REUS
docent Duits, ROC Noorderpoort

Tourisme en Horeca

Van circa 105 miljoen EU-burgers is Duits de moedertaal, de meest voorkomende moedertaal in de Europese Unie en na het Russisch de grootste taal in Europa. Om deze reden en vanwege de geografische nabijheid is het geen verrassing dat de Duitsers met afstand de grootste groep (74,4 %) inkomende toeristen in Nederland vormen, ver vóór Belgen, Fransen, Britten, Amerikanen en Aziaten. De meeste toeristen bezoeken de Nederlandse kustgebieden, daarom is het absoluut noodzakelijk dat het personeel in het tourisme en de horeca talig goed is opgeleid – en dat vooral in het Duits.

Duits is leuk. Er komen in de Julianatoren weleens Duitsers. Die reageren heel enthousiast als je ineens mee kunt praten. Nederlanders en Duitsers gaan vaak naar elkaars land op vakantie, dus Duits moet niet worden vergeten.

MEREL HOONING
allround pretparkmedewerker
bij de Julianatoren in Apeldoorn

Aandeel Duitse gasten per provincie in procenten (2020)
bron: marktdata.nl (2021)

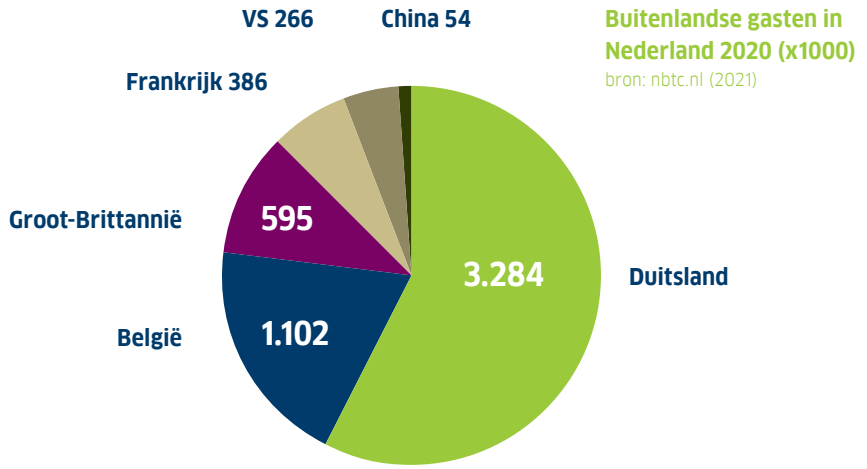

Buitenlandse gasten in Nederland 2020 (x1000)
bron: nbtc.nl (2021)

In de horeca of gastvrijheidsbranche is communicatie van belang. In de hotels en restaurants in Nederland komen erg veel Duitse gasten.

JÜRGEN VERBAARSCHOTT
docent Hotel en facilitymanagement,
ROC Deltion College Zw

Alles bij elkaar vind ik zeker dat Duits hoort op bepaalde opleidingen. Met handen en voeten kom je ver maar hoe makkelijk is het om gewoon zelf Duits te kunnen!

EMMA MULDER
student Hotel en Facilitiymanagement

2. WERKGEVERS OVER DE NOODZAAK VAN DUITS

AVR Duiven

AVR is een grote speler in Nederland. Het bedrijf is marktleider in afvalverwerking en opwekken van duurzame warmte en elektriciteit in o.a. Rotterdam en Duiven en is kortgeleden eigenaar geworden van de afvalverwerking in de regio Amsterdam. „Onze mensen moeten Duits kunnen", zegt Robert Hageman, site manager van AVR Duiven. „Wij krijgen afval uit Duitsland en Duitsland is nog steeds ons grootste exportland. We zien dat heel veel Duitse firma's werkzaam zijn in de energie- en milieusector in Nederland. Daarom is Duits praten en verstaan erg belangrijk. Normen- en onderhoudsboeken zijn Duitstalig. De meeste opdrachten worden verstrekt aan Duitstalige firma's. Onze Duitse collega's kunnen nauwelijks Nederlands. Dus wordt de voertaal al snel Duits. Beheersing van Duits is in onze technische branche een vereiste. Het verschil wordt uiteindelijk altijd gemaakt op de werkvloer en niet in een contract of een gesprek met een directeur! Dat is vooral voor het mbo relevant."

Nidaros Hoogeveen/Amsterdam

Nidaros is een zeer innovatief bedrijf en een toonaangevende specialist op het gebied van robotic proces automation (RPA) in Noord-Nederland. Het bedrijf programmeert robotjes die worden ingezet in processen waar veel repeterende menselijke handelingen plaatsvinden. De komende vijf jaren wil Nidaros zijn werkgebied verder uitbreiden richting Duitsland. Dit betekent dat medewerkers van Nidaros goed in staat moeten zijn om met Duitse klanten te overleggen. Kennis van Duits in woord en geschrift zal de komende jaren een zeer belangrijk aandachtspunt van Nidaros worden, voor zowel de programmeurs als de medewerkers op de administratie en de analisten.

„Duits is een must binnen de IT, met name in onze regio. In Nederland zijn we op het gebied van RPA al iets verder dan in Duitsland. Er ligt voor veel ict-bedrijven een hele nieuwe en grote markt aan hun voeten. Kennis van Duits wordt daarmee steeds belangrijker.

De cijfers en feiten over de Nederlandse en Duitse economieen spreken voor zichzelf. Vooral in branches als horeca, toerisme, energie, logistiek, communicatie, handel, automotive en techniek is praktische kennis van Duits eigenlijk zonder meer noodzakelijk. Daarom zou Duits bij veel opleidingen minimaal een verplicht keuzevak moeten zijn.

Duits is een must binnen de IT

Gerben Dolsma
directeur Nidaros

3. DUITS IN DE GEVARENZONE – WAT KAN HET MBO DOEN?

In 2021 heeft KBA Nijmegen een onderzoek gedaan naar Duits in de (bijgestelde) kwalificatiedossiers en naar keuzedelen Duits in het mbo. Daaruit blijkt dat, ondanks de noodzaak voor Duits in verschillende beroepsopleidingen, het vak Duits in het mbo steeds minder wordt aangeboden. Het vak Duits dreigt zelfs uit het mbo te verdwijnen.

Duits komt als tweede moderne vreemde taal steeds minder voor in de bijgestelde kwalificatiedossiers. De reductie is opvallend fors. Er wordt meestal alleen nog Engels verlangd. En als Duits al aangeboden wordt, is het met heel weinig uren.

Scholen beslissen veelal zelf over wel of geen Duits en hebben dus de mogelijkheid Duits gericht en zelfs verplicht aan te bieden in de beroepsopleidingen van de bovengenoemde branches. Ze verhogen hiermee de kans op een baan voor hun studenten aanzienlijk. Een school die geen Duits aanbiedt, doet haar studenten tekort.

Totaal keuzedelen Duits aan het MBO
bron: kbanijmegen.nl (2021)

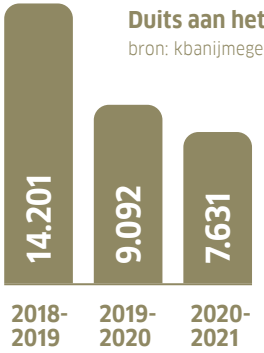

Ik vind dat rampzalig

Frans Heesen, directeur Hotel-restaurant Tjongervallei/Friesland over het feit, dat Duits in het mbo dreigt te verdwijnen: Ik vind dat rampzalig. Als je ziet wat we nodig hebben om de groei van het toerisme van onze oosterburen goed aan te kunnen, dan moeten we zorgen dat we de taalbeheersing op een zo vroeg mogelijk moment in het DNA van onze nieuwe personeelsleden neerzetten, anders werken we achteruit. Dan raken we een hele grote groep gasten, die we nodig hebben om te zorgen dat onze branche verder floreert, kwijt omdat we niet in staat zijn hun het gevoel van welkom te geven in hun eigen taal en in hun eigen manier van doen.

We moeten een gevoel van welkom geven

Frans Heesen, directeur Tjongervallei/Friesland

4.
HOE VERDER?

In vele branches is beroepspraktische kennis van Duits niet alleen van groot voordeel, maar zelfs cruciaal op de werkvloer voor een jonge beroepsbeoefenaar, om aan de eisen van de hedendaagse Nederlandse economie te voldoen. De kennis van Duits vergroot voor vele studenten hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt en de kans op een succesvolle carrière. Verder kunnen op deze manier de sterke en duurzame economische relaties tussen Duitsland en Nederland beter worden onderhouden en ontwikkeld.

De Stichting 'Duits in de Beroepscontext' is opgericht om samen met docenten en teamleiders van zoveel mogelijk opleidingen binnen de ROC's hoogwaardig en beroepsgericht onderwijs in de Duitse taal te ontwikkelen door:

- keuzedelen Duits te ontwikkelen met de mogelijkheid deze door middel van een bijzondere examensystematiek af te ronden.
- de examensystematiek Duits in de Beroepscontext (DiB) samen met het internationale Goethe-Institut te ontwikkelen, waardoor de studenten een certificaat op ERK-niveau kunnen bereiken, een internationaal erkende standaard.
- de samenwerking en uitwisseling tussen docenten (zowel taaldocenten als docenten van de beroepsgerichte vakken) te bevorderen door regiobijeenkomsten en assessorentrainingen.
- op politiek vlak de noodzaak van Duits voor het beroep weer op de kaart te brengen.

AANBEVELINGEN

1. Bied de keuzedelen Duits aan en verplicht ze waar dat zinvol is. Beroepspraktische kennis van Duits is noodzakelijk voor meer carrièrekansen. In vele personeelsadvertenties wordt kennis van Duits verlangd.
2. Kies voor de door Certiforce gecertificeerde beroepsgerichte examensystematiek DiB met het daaraan verbonden certificaat op ERK-niveau.
3. Bevorder het opleiden en de bijscholing van docenten voor 'Duits in de Beroepscontext', eventueel via de gelijknamige stichting.
4. Beïnvloed samen met de brancheorganisaties de daarvoor bestaande gremia om te komen tot opname van Duits als noodzakelijke taal in kwalificatiedossiers.

voor meer informatie

duitsmbo.nl
daaromduits.nl

contact

Stichting Duits
in de Beroepscontext
Stationsplein 26
6512 AB Nijmegen
E secretariaat@duitsmbo.nl
W duitsmbo.nl

Goethe-Institut Niederlande
Herengracht 470
1017 CA Amsterdam
E info-amsterdam@goethe.de
W www.goethe.de/niederlande

Deze brochure werd ontwikkeld door:

GOETHE INSTITUT
Duits in de beroepscontext
Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Den Haag
mach mit!
Deutsch macht Spa